Anul al 58-lea
18 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 159 Luni 16 Iunie 1941
18 Pagini

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE ŢARA UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CALATORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ALTE ASPECTE
ALE RECENSĂMÂNTULUI

Arătam în alt articol că, din publicarea rezultatelor preliminare ale recensământului general din 6 Aprilie, reiese că România totaliza la acea dată — în cuprinsul hotarelor ei actuale — o populaţie de 13.492.983 suflete; că, faţă de totalul de 11.895.711 locuitori, câţi adăpostea ţara noastră, pe acelaş teritoriu, la data recensământului general din 29 Dec. 1930 creşterea este de 1.597.272 suflete, reprezentând un procent de 14% în timpul ultimilor zece ani.

Creşterea se datoreşte în primul rând sporului natural specific poporului român şi în parte, refugiului şi deplasarilor de populaţie din regiunile periferice sau mai sărace spre nouile centre de atracţie desvoltate în cuprinsul României întregite şi în deosebi spre metropolă, care numără azi circa un milion de locuitori, apoi spre oraşele-porturi, cum şi spre regiunile care, în noua configuraţie a ţării, ofereau o viaţă comercială şi industrială mai intensă.

Şi cum această deplasare de populaţie a fost mai accentuată din centrele rurale spre cele urbane, ea a făcut ca raportul procentual dintre populaţia rurală şi cea urbană să se schimbe în cei zece ani dela recensământul din 1930 cu mai mult de 4% în favoarea populaţiei orăşeneşti, care reprezintă azi aproximativ 23% din populaţia totală a ţării.

Este un proces firesc această deplasare dela sate la oraşe, de natură să decongestioneze pe deoparte mediul rural de elementele prisoselnice, şi, în acelaş timp, să îngroaşe rândurile autohtonilor în viaţa încă atât de înstrăinată a oraşelor noastre şi unde sunt meniţi să aducă energii proaspete, primenitoare.

Acest proces este cu atât mai bine venit şi, sub anumite garanţii şi măsuri de prevedere, el trebue îndrumat şi organizat ca să se realizeze prin el maximum de folos în ce priveşte decongestionarea mediului rural şi cea mai bună utilizare a aplicării prisosurilor rurale spre oraşe — cu cât cifrele noului recensământ general oglindesc o înrăutăţire a situaţiei în mediul rural, unde s'a accentuat fenomenul suprapopulaţiei. Acest fenomen asupra populaţiei a mers paralel — fiindu-i chiar factor cauzal — cu fenomenul fărâmiţării proprietăţii ţărăneşti, influenţând în rău condiţiunile de lucru şi de câştig ale păturii de temelie a ţării. Procesul de parcelare a proprietăţii ţărăneşti s'a adâncit atât de mult în ultimii zece ani, încât din totalul de 2.305.708 exploatări agricole, câte avem în România de azi, numai 95.195 deţin o suprafaţă mai mare de 10 ha. sau posedă vii, grădini de zarzavat, crescătorii de vite, porci, şi păsări, adică o exploatare intensivă şi raţională cu un randament superior. In chipul acesta, cifra exploatărilor sistematice sau cu mai mult de 10 ha. nu mai reprezintă azi decât 4% din totalul exploatărilor agricole dela noi, adică abia jumătate din ceea ce reprezenta în 1930, când exploatările cu mai mult de 10 ha. atingeau 8% din total, procent el însuşi destul de scăzut, ca să-l vedem după zece ani redus încă la jumătate.

Suprapopulaţia rurală pe deoparte, parcelarea excesivă a proprietăţii ţărăneşti de exploatare, pe de alta, fac ca ţăranul nostru să nu mai aibă suprafaţa utilă de exploatare, capabilă să-i asigure hrana lui şi a familiei. Aci este punctul nevralgic al dramei noastre agrare în ziua de azi şi el ridică probleme de o vitală însemnătate din punct de vedere social şi naţional, ca şi din punct de vedere al evoluţiei economiei noastre agricole în viitor.

Mulţi au căutat soluţia în direcţiuni unilaterale, unii mergând până la preconizarea unei radicale schimbări a regimului dreptului de proprietate şi de succesiune, în sectorul proprietăţii ţărăneşti, în favoarea unui singur beneficiar, precum alţii îşi închipue că au găsit soluţia în exproprierea şi a brumei de proprietate mare şi mijlocie ce ne-a mai rămas, uitând că mai curând sau mai târziu — prin înmulţirea naturală a populaţiei rurale — vom ajunge din nou la situaţia critică de azi, de care nu ne-a cruţat nici măcar operaţia eroică a exproprierilor şi improprietăririlor masive de până acum.

Calea de îndreptare a răului trebue căutată în altă parte: în schimbarea felului de exploatare ţărănească din monocultură (adică din cultură exclusiv cerealistă) în cultură intensivă, din care să nu lipsească plantele industriale, furajerele, leguminoasele, dar nici exploatarea zootechnică, paralel cu o politică de îndrumare şi plasare a prisosurilor de braţe rurale în industrie şi comerţ, care deasemeni se cer adaptate necesităţilor şi posibilităţilor firesti ale ţării. Fără să mai căutăm îndemnuri în experienţa şi realizările din acest domeniu ale Danemarcei, Olandei, Germaniei, avem sub ochii noştri exemplul exploatărilor şi gospodăriilor ţărăneşti din Banat şi din unele părţi transilvănene, pe care trebue să-l desvoltăm şi să-l extindem.

Este o acţiune mai grea şi de durată — poate tocmai de aceea este ocolită de unii reformatori —, dar este singura care oferă un drum sănătos şi sigur.

DISCURSUL M. S. REGELUI
LA ADUNAREA SOCIETĂŢII REGALE ROMÂNE DE GEOGRAFIE
„UN NEAM NU PIERE DE CÂT ATUNCI CÂND SE LASĂ EL SINGUR SĂ PIARĂ"

M. S. Regele Mihai, rostindu-şi cuvântarea. La dreapta Suveranului d. general Ion Antonescu, conducătorul Statului

La adunarea generală a Societăţii Regale Române de Geografie, ce s'a ţinut eri şi a cărei dare de seamă o publicăm în corpul ziarului, M. S. Regele Mihai I, care a prezidat această adunare, a rostit următorul discurs:

Ştiu ce grea este moştenirea Regelui care a întemeiat Societatea de Geografie.

Ştiu câtă muncă a trebuit ofiţerilor noştri, să „scoată Ţara din regiunea necunoscutului", cum zicea întemeietorul Dinastiei, gândindu-se la lipsa hărţii topografice.

Ştiu de asemenea câtă silintă trebue să-şi dea geografii în cercetările lor şi Mă bucur că mişcarea ştiinţifică este la noi în vădit progres.

Ca unul care am străbătut tot cuprinsul Regatului încă din anii copilăriei, primesc cu bucurie sarcina de a prezida efectiv Societatea Regală de Geografie şi de a sprijini din toate puterile studiul pământului şi neamului românesc.

Destinul statelor e o taină a viitorului, dar el atârnă şi de viaţa şi munca fiecărei naţiuni.

Un neam nu piere decât atunci, când se lasă el singur să piară.

Din contră, o naţiune sănătoasă trupeşte şi sufleteşte nu poate fi înfrântă de nimeni. Munca sa zilnică, rezemată pe o populaţie mereu în creştere şi limba sa, sprijinită pe o literatură populară — uneori superioară şi celei culte — sunt hotare inalienabile, pe care nimeni nu le poate nici muta, nici fărâma.

Biruinţele cele mari sunt cele zilnice: munca împlinită exact ceas cu ceas şi legătura tot mai strânsă cu pământul moştenit de la străbuni. Cu astfel de biruinţe mărunte, putem pregăti cele mai mari izbânzi în viitor. Românul are o vorbă: „nu intră zilele în sac". Să muncim deci, să nădăjduim şi să fim trezi la datorie.

De aceea, cu gândul la toţi cei care s'au jertfit pentru neamul legat de Carpaţi din epoca Dacică până azi, să urmăm pilda lor şi sunt sigur că se va împlini iarăşi vorba veche: „vitejia dreaptă va birui".

Urez membrilor Societăţii de Geografie spor la muncă şi le făgăduesc tot sprijinul Meu pentru a ridica neamul deasupra tuturor nevoilor interne şi externe.

Aşa să ne ajute Dumnezeu!

SITUAŢIA MILITARĂ ŞI INTERNAŢIONALĂ
Campania din Siria şi Liban. — Operaţiile din Africa. — Politica Statelor Unite şi America de Sud

de R. SEIŞANU

Operaţiile militare din Siria şi Liban au intrat într'o altă fază, care poate fi numai o pauză.

Fapt este că ele se desfăşoară într'un ritm foarte lent. Coloana australiană, care a înaintat dealungul coastei Mediteranei, se găseşte tot la Saida (Sidon) — capetele sale au intrat în cartierele mărginaşe ale acestui oraş —; iar coloana dela sud-est, după ce a ocupat localitatea Kisman, s'a oprit în faţa Damascului.

Aceste coloane sunt urmate de altele, care împart populaţiunii arabe din zona ocupată alimente gratuite.

Cum se explică această încetineală în mersul operaţiilor din partea trupelor britanice şi franceze „gaulliste"? Guvernul britanic socoteşte aceste operaţii mai mult cu scop de „pacificare" şi caută să evite luptele contând, ori pe defecţiunile trupelor franceze comandate de generalul Dentz, ori pe o eventuală hotărire a guvernului din Vichy de a renunţa la apărarea „inutilă" a Siriei şi Libanului, în condiţiile actuale.

Din Vichy însă se anunţă că trupele franceze din Siria sunt hotărite să reziste şi să apere cu orice sacrificii, teritoriile aflate sub mandatul Franţei.

In sectorul Tobruk şi pe frontul Sollum din Libia, au fost, ca şi în zilele trecute, acţiuni de artilerie şi de patrule.

După comunicatul britanic din Cairo, trupele engleze din Tobruk au reuşit să suprime un intrând din zona fortificaţiilor în care se infiltraseră forţele adverse.

In Abisinia operaţiile continuă în regiunea Giuma, unde opune rezistenţă o formaţiune de trupe italiene, cu un efectiv de 20.000 oameni.

D. Eden, ministrul de externe al Marei Britanii, a adresat un apel prin radio englezilor din statele ibero-americane (America de Sud) prin care i-a invitat să încerce să câştige opinia publică şi cercurile politice diriguitoare ale acelor state pentru cauza anglo-nordamericană împotriva Germaniei şi a aliaţilor săi.

Pe de altă parte, guvernul Statelor Unite urmăreşte şi el să solidarizeze statele din America de Nord în vederea unei colaborări politice şi chiar militare împotriva puterilor Axei, în numele doc-

(Continuare în pag. 2-a)

America de Sud

NECESITATEA MĂSURILOR DE APĂRARE PASIVĂ

Populaţia a fost invitată să ia unele măsuri de apărare pasivă în vederea eventualelor cazuri de bombardament aerian.

Sunt măsuri necesare pe care populaţia oraşelor trebue să le urmeze întocmai şi să le dea toată atenţia cuvenită. Ele fac parte din sistemul de apărare a naţiunii, impus de războaele moderne. Toate ţările, fie că sunt în război, fie că se află în afară de conflict, acordă o importanţă deosebită apărării pasive. Publicul trebue instruit, educat din vreme să ştie cum să se apere şi ce să facă în timpul atacurilor aeriene. S'a putut constata cu prilejul acestui război, că populaţia oraşelor, obişnuită din vreme cu măsurile de apărare pasivă, cu disciplina şi ordinea, a avut de suferit cu mult mai puţin de pe urma bombardamentelor. Acolo însă unde mulţimea n'a fost instruită, nu i s'a atras atenţia asupra consecinţelor unor asemenea atacuri, s'au înregistrat cele mai mari dezastre. Pierderea calmului, indisciplina publicului, neştiinţa şi zăpăceala cauzează în astfel de împrejurări atâtea victime nevinovate.

Deaceia măsurile şi instrucţiile cari se dau au un rol educativ şi de prevedere, menite să obişnuiască populaţia pentru orice eventualitate. Ele nu trebue să alarmeze pe nimeni, ci fiecare să caute să le urmeze întocmai.

O perfectă funcţionare a apărării pasive nu poate fi asigurată decât prin repetate exerciţii şi prin luarea de măsuri pe care să le respecte cu seriozitate toată lumea, păstrându-şi calmul şi disciplina necesare în astfel de împrejurări.

In ţări ca Germania, Anglia, Italia, apărarea pasivă a fost organizată încă din timp de pace cu ani de zile înainte de isbucnirea războiului în cele mai mici amănunte şi populaţia s'a adaptat cu o disciplină desăvârşită directivelor date de autorităţi. Numai aşa se explică faptul că uriaşa putere de distrugere a armei aeriene a avut în acele ţări rezultate cu totul disproporţionate faţă de intensitatea raidurilor întreprinse şi a proiectilelor întrebuinţate.

Pentru viaţa oraşelor, apărarea pasivă este tot aşa de necesară ca şi celelalte măsuri de ordin sanitar, social etc., pe care populaţia trebue să le cunoască şi să le respecte, cu convingerea că se iau pe deoparte în interesul său propriu, iar pe dealtă parte având conştiinţa că astăzi fiecare cetăţean are obligaţia să-şi îndeplinească datoria.

C. Ş.

INVESTIREA P. S. S. VENIAMIN NISTOR

M. S. Regele înmânează cârja episcopală noului episcop al Caransebeşului

DECLARAŢIILE
AMBASADORULUI FRANŢEI LA WASHINGTON

Washington, 14 (Rador). — Corespondentul agenţiei HAVAS-OFI transmite următoarele declaraţii făcute reprezentanţilor presei de d. Henry Haye, ambasadorul Franţei:

Sunt penibil surprins de interpretarea pe care d. Cordell Hull a dat-o evenimentelor, care se desfăşoară în Levant.

Rezultă din comunicatele oficiale britanice că nici o forţă terestră, aeriană sau navală a puterilor axei nu a fost în contact cu armata britanică.

Pe de altă parte, guvernul francez a afirmat, în repetate rânduri, că va asigura apărarea teritoriilor încredinţate Franţei numai cu propriile sale armate. Soldaţii francezi, sirieni şi libanezi, ca şi cei ai imperiului, luptă cu o eroică abnegaţie pentru Franţa.

Tocmai pentru a păstra tradiţiile franceze şi tot ce ele reprezintă pentru lume, soldaţii noştri îşi varsă sângele. Ei apără în acelaş timp o ţară, unde din vremea îndepărtată a cruciadelor, cultura şi limba franceză au fost strâns asociate cu viaţa locuitorilor locali.

Şefii, cari au actualmente misiunea de a asigura învierea naţiunii franceze şi protecţia populaţiilor imperiului, ştiu mai bine decât oricine care este datoria lor. Ei au dat, în repetate rânduri, asigurarea că vor şti să şi-o îndeplinească cu onoare.

Nu este nicidecum nevoe a aştepta pentru a vedea dacă poporul francez va da urmare directivelor date de guvernul mareşalului. Francezii stau strâns uniţi înapoia şefului lor pe care-l venerează, de oarece lunga sa viaţă a fost totdeauna pe calea dreptăţii şi inspirată de cel mai curat patriotism.

TELEGRAMA GENERALULUI DENTZ CĂTRE GENERALUL HUNTZIGER

Vichy, 14 (Rador). — *Generalul Dentz, comandantul forţelor armate franceze din Siria, a trimis, cu prilejul înaintării sale la gradul de general de armată, o telegramă generalului Huntziger, ministru de război, în care spune între altele:*

„In ce ne priveşte, vom face totul spre a justifica încrederea pe care mareşalul Pétain şi guvernul o au în noi".

Flota franceză n'a părăsit Toulonul

Vichy, 14 (Rador). — Corespondentul agenţiei „D. N. B." transmite:

Se desminte oficial că flota franceză a părăsit portul Toulon.

REDUCEREA RAŢIEI DE UNT IN ANGLIA

New-Yorkr, 14 (Rador). — Corespondentul agenţiei „D. N. B." transmite următoarele:

„United Press" află din Londra că ministerul alimentărei britanic a anunţat că cu începere de la 3 Iunie raţia săptămânală de unt a fost redusă de la 114 grame, la 57 grame.

Activitatea unui submarin german

Berlin, 14 (Rador). — Un comunicat al înaltului comandament al forţelor armate germane semnalează că submarinul comandat de căpitanul de marină Herbert Schultze a scufundat 29 de vapoare de comerţ inamice cu o deplasare totală de 202.500 tone.

ATITUDINEA TURCIEI
FAŢĂ DE EVENIMENTELE DIN SIRIA

Istanbul, 14 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Havas-OFI" transmite:

Evoluţia evenimentelor din Siria şi mai ales rezistenţa trupelor franceze a determinat o schimbare hotărîtă a punctului de vedere turcesc asupra problemei ridicate de agresiunea britanică.

Se constată la Istanbul că propaganda engleză s'a folosit de argumente false pentru a justifica atacul asupra Siriei.

Generalul Sabis Ali scrie următoarele în ziarul „Tasfiri Evkiar":

„Este acum o certitudine că nu există forţe germane în Siria. Englezii au atacat această ţară numai pentru a îmblânzi unele critici adresate guvernului pentru pierderea insulei Creta".

Un alt expert militar, generalul Irkilet, scrie în „Cumhuriet":

„Anglo-gaulliştii n'au găsit în Siria niciun german, fiindcă nu există şi nici nu vor veni. Germania nu avea nicidecum intenţia de a pune stăpânire pe Siria".

In cercurile autorizate turceşti se crede că felul cum a fost pornită acţiunea engleză în Siria ar putea să influenţeze asupra acţiunii politice a Turciei.

IN CORPUL ZIARULUI:

NOUI INTERNI ŞI MEDICI SECUNDARI AI SPITALELOR STATULUI

CONSILIU DE MINIŞTRI LA VICHY

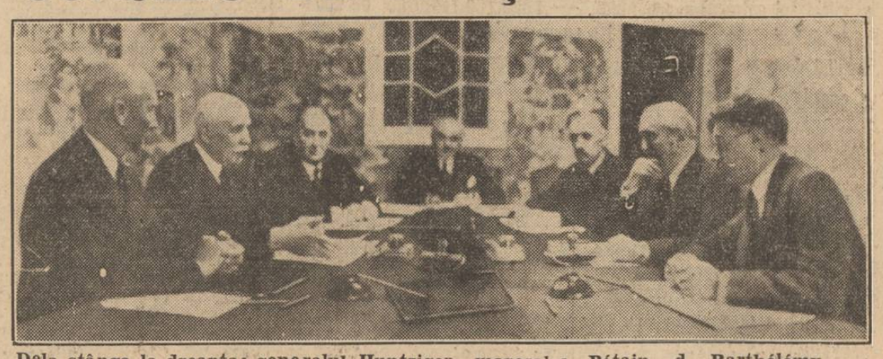

Dela stânga la dreapta: generalul Huntziger, mareşalul Pétain, d. Barthélémy, d. Moysset, d. Caziot, amiralul Darlan şi d. Bouthillier